

Naturskyddsföreningen i Göteborg
Fjällgatan 3 E
413 17 Göteborg
info.goteborg@snf.se

6 september 2006

Byggnadsnämnden
Göteborgs Stad
Box 2554
403 17 Göteborg

Yttrande angående
Strukturstudie från Lärje till Bergum

Sammanfattning av de viktigaste synpunkterna från Naturskyddsföreningen i Göteborg
Området innefattar ett flertal värdefulla naturmiljöer och dess kanske främsta attraktionskraft som bostadsområde är närhet till natur, friluftsliv och rofyllda miljöer. Detta påpekas också i studien men kan lyftas fram än tydligare med utgångspunkt i att bevara de områden med höga naturvärden och de gröna länkar som finns, snarare än att tala om en grönstruktur som behöver skapas.

Arbetet med skötselplan och reservatsbeslut för naturreservat i Lärjeåns dalgång ska prioriteras.

Föreningen instämmer i att det är olämpligt att bygga en väg och bro mellan Angered centrum och Gunnilse och föreslår att bordlagt detaljplanearbete avbryts.

Föreningen anser att andra förslag på nya väg-/broförbindelser över Lärjeån är mycket olämpliga då de allvarligt riskerar att skada viktiga natur- och rekreationsvärden.

Föreningen anser att befintliga gröna korridorer som förbinder Lärjeåns dalgång med Sörbergen och andra naturområden söder om Gråbovägen måste hållas öppna som breda korridorer snarare än som smala remsor.

Föreningen instämmer i att jordbruksmarken och landskapet kring Bergum ska bevaras.

Det är viktigt att kollektivtrafiken utvecklas, där den största potentialen torde finnas med hög turtäthet och snabba kommunikationer längs Gråbovägen, kombinerat med "pendelparkeringar", vilket också ska prioriteras framför "parallell landsväg".

En utveckling av gång- och cykelvägarna är positivt.

Föreningens kommentarer och synpunkter i sin helhet:

Strukturstudien innehåller en hel del goda idéer, men tillräcklig hänsyn tas inte till det som är områdets kanske främsta kvalitet för de boende och för Göteborg –närheten till stora områden med en rik, varierad och relativt ostörd natur.

Det talas i stor utsträckning om grönområden och gröna strukturer som något som behöver skapas. Utgångspunkten borde istället vara att ta tillvara och utveckla den natur som finns. Områdets kanske främsta attraktionskraft ligger i närheten till rik natur och det mest

”vildmarksnära” boendet i Göteborg. Detta utesluter dock inte att det i vissa fall kan finnas behov av och förutsättningar för tillskapande av parkliknande områden i närhet till bostadsområden för att möta invånarnas behov av tillgång till gröna områden med olika karaktär och användning.

Tillgången till relativt stadsnära naturområden som upplevs som tysta, d v s fria från av människor, maskiner och fordon skapade ljud är begränsad men efterfrågad av många. Framför allt i dalgångarna, men kanske även på andra ställen inom området erbjuds miljöer med relativ tystnad. Dessa områden behöver kartläggas och värnas.

Föreningen är skeptisk till ambitionen att ”bygga ihop” olika delområden. Det borde i stället vara ambitionen att hålla de gröna strukturerna kontinuerliga och låta bostadsområdena vara ”öar i det gröna”. Som ovan nämnts tror vi att naturnärheten utgör främsta attraktionskraften för dem som överväger att flytta till området. Goda kommunikationer särskilt i form av gång- och cykelvägar bör dock finnas och anpassas till naturen.

Det är bra att grönstråk som förbinder Vättlefjäll och Lärjeåns dalgång med Sörbergen och Sæveåns dalgång har markerats, och det är viktigt att dessa värnas. Grönstråken får dock inte reduceras till ”en snirklande prickad linje” såsom antyds på kartan. Istället behöver de hållas öppna som breda korridorer som kan fungera som spridningsvägar för växter och djur och för att möjliggöra vandringar i en så ostörd naturmiljö som möjligt, vilken särskilt berör Bohusleden. Ett par gröna korridorer förefaller ha missats, nära Bergsjövägen respektive längst österut. Samordning bör ske med Partille kommun för att säkerställa att de gröna korridorerna fortsätter söderut. En av de idag bredaste korridorerna vid Rågården verkar riskera att blockeras av rätt omfattande bebyggelse även rätt långt från Gråbovägen.

Föreningen föreslår att arbetet med att ta fram skötselplan och reservatsföreskrifter för naturreservatet Lärjeåns dalgång prioriteras.

Ytterligare utvidgning av Vättlefjällsreservatet t ex vid Orremossen och Rellsjön bör utredas.

Bevarandet av Sörbergen som ett större sammanhängande naturområde är angeläget.

Föreningen ser positivt på att ambitionen är att bevara jordbruksmarken och därmed landskapsbilden i Bergum.

Föreningen instämmer i att exploatering av Gunnilselätten och byggande av väg och bro över Lärjeån mellan Angered centrum och Gunnilse ej ska genomföras. Föreningen föreslår att Byggnadsnämnden fattar beslut om avbryta arbetet detaljplanen ”Gunnilsevägen, bro över Lärjeån”, bordlagd sedan 2001-01-09.

Föreningen avvisar byggande av vägar över/genom Lärjeåns dalgång mellan Bergsjön och Eriksbo framför allt eftersom de innebär ett intrång i den ut naturvårdssynpunkt värdefulla dalgången. Denna är också viktig som ett rekreativt område där luften har ett stort värde. Föreningen ifrågasätter dessutom att det skulle vara meningsfullt/lönsamt att bygga en sådan vägförbindelse. Tidsvinsten för att ta sig mellan Kortedala/Bergsjön till Hjällbo/Eriksbo/Angered jämfört med nuvarande väg förefaller begränsad, och det vore sannolikt mer effektivt att satsa resurserna på en högre turtäthet i kollektivtrafiken.

Föreningen är lite frågande inför den ”landsväg” parallellt med Gråbovägen som diskuteras. Då utbudet av kollektivtrafik idag är relativt dåligt på huvudstråket Gråbovägen verkar det mindre genomtänkt att sprida ut den ytterligare. Istället bör hög turtäthet, med fortsättning direkt till centrala Göteborg och/eller med bra anslutning i Hjällbo, prioriteras. Säkra pendelparkeringar för bil och cykel etableras vid knutpunkter längs Gråbovägen. Finns underlaget är föreningen positiv till att kollektivtrafik körs även på sidovägar till Gråbovägen. Likaså bör en cykelväg med god standard och säkerhet längs i första hand ordnas längs Gråbovägen.

Grönska och natur längs gång- och cykelvägar framställs främst som ett problem, men är också en potential till en positiv naturupplevelse och en attraktiv miljö.

Byggande av gång- och cykelväg mellan Surte och Lövgärdet är bra.

Föreningen vill framhålla att Angered centrum inte bara kan ses som centrum för näringsliv och kommunikation utan även som ett naturligt gröncentrum med grönstråken strålande som förbindelselänkar till kringliggande bostadsområden. Angered centrum nås dessutom snabbt med kollektivtrafik från centrala Göteborg så det är en utmärkt utgångspunkt för naturvandringar för de flesta göteborgare. De fina naturområden som ligger omkring Angered centrum är därför extra värdefulla och av hösta vikt att bevara: lövskogen kring Ekeberg i väster, ek/lövskogen kring Kråkekullen och Gunnareds kyrka i norr, och ravinerna mot Lärjeån i öster. Några exempel grönstråk vars potential som sammanhållande länkar mellan områden inte är fullt utnyttjad, samt hänsyn som behöver tas vid diskuterade förändringar:

- Bäckravinen väst om Gunnareds kyrkogård och norrut. Förslag: Tag vara på den kvarvarande ursprungliga lövskogen vid kyrkogården, tag bort kulverteringen väst om Trädgårdsgärdet och låt bäcken rinna fritt (ev. med en våtmark). En strövstig längs bäcken norrut skulle ge en direktförbindelse mellan Angered centrum, Vättlestugan och Vättlefjäll.
- Branterna på östsidan av Gårdstensberget. Om en lämplig övergång ordnas över Råvebergsvägen finns ett grönstråk genom vacker ädellövskog från Angered centrum via Ekeberg till Gårdstensberget och norrut till Lövegärdet. Den i planen föreslagna GC-vägen till Surte skulle förlänga stråket till att nå även utanför kommunen (och omvänt från Surte till Angered).
- Lövskogsområden kring Angered centrum (Ekeberg, Kråkkullen och områden norr om Angered centrum) är särskilt viktiga att bevara i sin helhet. De av stor vikt för att kunna presentera Angered som en grön stadsdel. Förbättra istället entréerna till de omkringliggande grönområden.
- Korsning Angered centrum. Ny dragning av väg från Råvebergsvägen mot Angered centrum riskerar att skada ekskogen vid Ekeberg. Förbättra befintlig korsning?

De gränser som anges för Vättlefjälls naturreservat verkar inte stämma med de senaste ändringarna (Länsstyrelsens beslut 2001-03-01, Dnr 231-7337-99) då reservatet utvidgades.

Naturskyddsföreningen i Göteborg
genom

Mats Andersson
ordförande